

[Johs. Christiansen.]

tage til Grønland. Han havde imidlertid en aften på en restaurant diskuteret udenrigspolitik i det selskab, hvori han befandt sig, og herunder udtalt sig imod Atlantpagten. Følgen blev en undersøgelse mod denne læge, og han fik ikke lov til at tage sin tærn i Grønland.

Tilfældet er karakteristisk. Det kan jo desværre suppleres med flere. Hvordan gik det til, at der nægtedes en lektor adgang til at rejse til Vesttyskland i embedsmedfær? Hvordan går det til, at en radikal journalist, der på et offentligt møde bekender sin politiske overbevisning med hensyn til vor udenrigs- og forsvarspolitik, får følgende salut af den stedlige politimand: Sådanne er bladsnude — han skal ikke være for kæphøj, for nu er han på den sorte liste. Hvordan går det endelig til, at en kendt højskolemand, der for at indhente yderligere viden om et emne, han arbejder med, søger rejsetilladelse til Tyskland, får afslag?

Tiden tillader mig ikke at blive ved med disse eksempler, men det er sikkert heller ikke nødvendigt. De anførte tilfælde viser med klarhed, at hvis justitsministeriets kontrol med denne del af politiets arbejde ikke skærpes, har man ikke mere nogen sikkerhed for, at vi ikke en skønne dag finder os midt i den politistat, som for det demokratiske livssyn er noget af det mest nedværdigende, et samfund kan byde sine borgere.

Ministeren erklærede, at hun til stadighed var orienteret om den måde, hvorpå politiet søger at gennemføre arbejdet. Ja, men er det nok, højtærede justitsminister? På et område som dette kan det under hensyn til de eksempler, som foreligger, ikke være tilstrækkeligt med en orientering. Ministeren afviser tanken om foretagelse af kontrollerende stikprøver, men oplyser dog samtidig, at sådanne er blevet foretaget i forbindelse med den af 4 500 medborgere underskrevne adresse mod Vesttysklands genoprustning. Denne stikprøvekontrol må jo endda siges at have været overordentlig effektiv, når ministeren kan erklære, at ingen af disse 4 500 mennesker er opført i kartotekerne. Men hvis metoden virkelig er så fuldkommen i sine virkninger, som denne ministererklæring kunne tyde på, hvad har ministeren så at indvende imod at bruge den?

Arbejdet ville være spildt — siger mini-

steren —, hvis man ikke også indførte navnene på dem, hvis forhold har været undersøgt, men som politiet med rolig samvittighed kan give påtegningen: ikke fordægtige. Heri kan jeg ikke være enig med ministeren. En mand, der uden grund har været under mistanke, bør ikke under nogen omstændighed være opført i kartotekerne.

Sagen er af den alldybeste alvor i et folk, der, som det danske, for mere end hundrede år siden tilkæmpede sig politisk frihed og friheden til at tale, tro og tænke, som hver mand vil, når han ikke dermed tilsigter en voldelig omvæltning af den bestående samfundsorden. Her kan politiet ikke have frit slag. Jeg føler mig overbevist om, at i dette for vort demokratiske beståen fundamentele synspunkt er den højtærede justitsministers opfattelse og min meget nær sammenfaldende. Hvad står der så tilbage? Der står det tilbage, som er noget aldeles væsentligt og afgørende: hvilke direktiver der er givet politiet, og hvor effektivt kontrollen med, at direktiverne nøje følges, bliver udført.

Jeg tror, regeringen ville handle klogt ved at foranledige et udvalg af repræsentanter for rigsdagen nedsat til at se på netop disse to fundamentale spørgsmål. Jeg føjer udtrykkeligt til, at det ikke bør være et permanent udvalg, for ansvaret her må naturligvis ligge hos justitsministeren og ikke noget andet sted. Tilliden til politiets kartoteksystem er rokket — det bliver ministerens sag at søge iværksat sådanne foranstaltninger, at tilliden kan genoprettes.

Ministeren var enig med mig om, at biograflovens § 7 er sat ind for at sikre bevillingshavernes uafhængighed af udlejerne, og at økonomiske sanktioner, som kan bidrage til at indsnævre grænserne for det frie ords ret, er utilbørlige. Det er jeg tilfreds med. Men tror ministeren selv, at sanktionerne i dette tilfælde udelukkende er af økonomisk art?

Ministeren siger dernæst, at det var nødvendigt for bevillingshaverne at søge overensstemmelse med udlejerne for at gennemføre annonceaktionen mod de to blade. Dette kan jeg ikke erkende, og det kan jeg så meget des mindre, som bevillingshaverne jo derved bandt sig til udlejerne på en sådan måde, at de ikke længere besad den uafhængighed med hensyn til driften af deres teatre, som lovens § 7 påbyder. Det er givet,